

KÖRÖSÖK VÖLGYE VIDÉKFEJLESZTÉSI KÖZHASZNÚ EGYESÜLET

HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA 2023-2027

CSELEKVÉSI TERV

(a pályázati felhívások alapját képező intézkedések leírása)

2024. január 15.

I. TÉRSÉGI VÁLLALKOZÁSOK VERSENYKÉPESSÉGÉT ÉS MUNKAHELYTEREMTŐ KÉPESSÉGÉT JAVÍTÓ BERUHÁZÁSOK TÁMOGATÁSA

I.1. Az intézkedés megnevezése: Térségi vállalkozások versenyképességét és munkahelyteremtő képességét javító beruházások támogatása

I.2. Specifikus cél: Mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése, helyi kézműves és kisipari réteg fejlesztése

I.3. Indoklás, alátámasztás: A térségben – országos összehasonlításban - jellemző az alacsonyabb vállalkozói aktivitás, a tőkehiány, valamint az abból adódó elavult, hiányos eszköz- és infrastrukturális ellátottság, a digitalizáció alacsony szintje. A kistelepülések megmaradásának alapvető feltétele az ott működő vállalkozások és különösen a mikro-vállalkozások fejlődésének, gazdaságban betöltött szerepének, piaci pozíciójának erősítése, a területi különbségek csökkentése, a térségi felzárkóztatás és a helyi gazdaság megerősítése, továbbá a munkahelyek megtartása és újak létrehozása, ezáltal helyben elérhető jövedelemszerzési lehetőségek biztosítása.

I.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

a) célterület: működő mikro-, kis-és középvállalkozások meglévő vagy új gazdasági tevékenységének fejlesztéséhez kapcsolódó beruházások támogatása

b) célterület: működő és induló mikro-vállalkozások meglévő vagy új gazdasági tevékenységének fejlesztéséhez kapcsolódó beruházások támogatása

a célterületek keretében támogatható tevékenységek:

- telephely korszerűsítés/kialakítás, termelői/szolgáltatói kapacitás fejlesztése (építés, infrastruktúra fejlesztés, technológia fejlesztés, közműfejlesztés, akadálymentesítés)
- műszaki-technológiai fejlesztés (eszköz-és gépbeszerzés, immateriális javak beszerzése), digitalizációs fejlesztések
- minőségirányítási rendszer bevezetése
- marketing eszközök fejlesztése
- tudás és készségfejlesztés, továbbá a tevékenység végzéséhez szükséges képesítés megszerzéséhez előírt képzéseken való részvétel

I.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- elsődleges mezőgazdasági termelői tevékenység,
- a b) célterület keretében turisztikai szolgáltatásokhoz és ingatlan bérbeadáshoz kapcsolódó fejlesztés
- a b) célterület keretében rendezvényszervezéssel, tanácsadással, pályázatírással, képzések szervezésével fő tevékenységként foglalkozó vállalkozás beruházásai
- magáncélú/lakófunkciót betöltő, vagy arra alkalmas épület/épületrész, továbbá a nem a támogatást igénylő meglévő és/vagy új tevékenységéhez kapcsolódó épület/épületrész és/vagy építmény építése, felújítása, bővítése, korszerűsítése,
- személygépjármű beszerzés, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

I.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

- a KAP ST 4.5. fejezetben leírtak szerint a GINOP PLUSZ és a KAP ST vidéki gazdaság diverzifikálását célzó releváns intézkedései esetében elsődlegesen a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- a tevékenység szintű lehatárolást biztosítják továbbá a következők:
  - o a GINOP PLUSZ révén a nagyobb volumenű, elsősorban termelői tevékenységet végző vállalkozások támogatott fejlesztési lehetőségei szélesebbek, a vidéki térségekben a mikro-vállalkozások és különösen a szolgáltatói szektorban érintett szervezetek támogatására kisebb mértékű támogatás biztosított;
  - o a KAP ST horizontális intézkedései elsődlegesen a mezőgazdasági üzemek termelői tevékenységének fejlesztését támogatják;
  - o a b) célterület esetében a kisléptékű támogatási összeg és az induló vállalkozások jogosultak körébe történő beemelése más OP-ban marginalizált célcsoport fejlesztéseinek kínál alternatívát

I.7. A jogosultak köre:

- az a) célterület esetében:
  - o természetes személy,
  - o őstermelő,
  - o KKV
- a b) célterület esetében:
  - o természetes személy,
  - o őstermelő,
  - o mikro-vállalkozás,
  - o jogi személyiségű nonprofit szervezet (egyházi jogi személy, egyesület, alapítvány, önkormányzat, nonprofit gazdasági társaság)

I.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- kiválasztási kritériumok:
  - o projektterv minősége
  - o fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság
  - o ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság
  - o térségi szempont
  - o humán erőforrás

I.9. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 88.000.000,- Ft
  - az a) célterület keretében: 60.000.000,- Ft
  - a b) célterület keretében: 28.000.000,- Ft
- b) a támogatás intenzitása: legfeljebb 65%
- c) a projektméret:
  - az a) célterület keretében: minimum 7.000.000,- Ft, maximum 20.000.000,- Ft
  - a b) célterület keretében: minimum 1.000.000,- Ft, maximum 7.000.000,- Ft
- d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

I.10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév – 2025. II. félév

I.11. A megvalósításra rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

I.12. Kimeneti indikátorok:

- fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 7 db
- új munkahelyek száma: 2 db

II. ÉLELMISZERIPARI ÉS KÉZMŰIPARI TERMÉKEK ELŐÁLLÍTÁSÁNAK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSÉNEK KISLÉPTÉKŰ TÁMOGATÁSA

II.1. Az intézkedés megnevezése: Élelmiszeripari és kézműipari termékek előállításának és értékesítésének kisléptékű támogatása

II.2. Specifikus cél: Helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése; kis eszközigenyű élelmiszerfeldolgozási beruházások fejlesztése

II.3. Indoklás, alátámasztás: A térségben – országos összehasonlításban - alacsony az elérhető munkahelyek száma, illetve az elérhető jövedelem szintje. A helyi termék előállításra és a falusi-és agroturisztikai szolgáltatásokra építő egyéni és családi gazdaságok, illetve a kézműipari tevékenységek támogatása révén az alternatív jövedelemszerzési módok bővítésére van mód.

A mezőgazdasági termelésre, állattenyésztésre alapozott élelmiszer feldolgozásnak, illetve termék előállításnak, továbbá kézművességnek a térségben nagy hagyománya van, e tevékenységek rentabilitásához azonban több tényező is hiányzik.

A jó (prémium) minőségű termékekre helyben nincs elegendő fizetőképes kereslet, e termékek jelentős része viszont nincs még bekapcsolva a turisztikai programkínálatba, amely komoly felvevőpiacot jelenthet. A piacra jutást egyes esetekben a termékek megfelelő megjelenésének hiánya okozza, mely a szükséges marketing tevékenységekkel pótolható. Más esetekben a helyi termék előállítás rentabilitását a termelőkapacitás hiánya gátolja, mely a szükséges beruházások támogatásával kiküszöbölhető.

II.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- kistermelők, őstermelők, adószámos magánszemélyek kisléptékű fejlesztéseinek támogatása, feldolgozott élelmiszeripari és kézműipari termékek piaci értékesítés céljából történő előállítása (már meglévő vagy új tevékenység fejlesztése)
  - o alapanyag előállításához és/vagy feldolgozáshoz, tárolásához, értékesítéséhez közvetlenül kapcsolódó építés, infrastruktúra fejlesztés, eszközbeszerzés
  - o marketing eszközök fejlesztése
  - o a termelői/feldolgozó tevékenység végzéséhez szükséges képzés megszerzéséhez szükséges képzéseken való részvétel
  - o a termékek minősítése, védjegyrendszerhez történő csatlakozás és/vagy minőségirányítási rendszer bevezetése
  - o „nyitott porta”/bemutató gazdaság kialakítása/fejlesztése (kizárólag már működő élelmiszeripari és/vagy kézműipari termék előállítói tevékenység esetén)

II.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- kizárólag elsődleges mezőgazdasági termelői tevékenység,
- a támogatást igénylő meglévő és/vagy új tevékenységéhez nem kapcsolódó épület/épületrész és/vagy építmény építése, felújítása, bővítése, korszerűsítése,
- szálláshely fejlesztése,
- zöldség-gyümölcs csomagolás tevékenységhez kapcsolódó fejlesztés,
- személygépjármű beszerzés, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

II.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatási okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi

pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

- a KAP ST 4.5. fejezetben leírtak szerint a GINOP PLUSZ és a KAP ST vidéki gazdaság diverzifikálását és kisüzemek fejlesztését célzó intézkedései esetében elsődlegesen a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében, illetve a jelen intézkedésben és a HFS I. intézkedés b) célterülete valamint a III. intézkedés c) célterülete keretében történő részvétel kizárja egymást
- a tevékenységszintű lehatárolást biztosítja továbbá a kisléptékű támogatási összeg és az induló vállalkozások jogosultak körébe történő beemelése, mely feltételekkel más OP-ban marginalizált célcsoport fejlesztéseinek kínálunk alternatívát
- a kiegészítő jelleget biztosítják a következő szempontok:
  - o a helyi termékek megfelelő minőségben és mennyiségben történő előállításának előfeltétele a termelők REL programban történő részvételének
  - o a helyi kézműves termékek és a „nyitott porták” a térség turisztikai kínálatába illeszthetőek
  - o LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték: együttműködés – beszállítói kapcsolat kiépülése a térség turizmus-vendéglátásban érintett üzleti szereplőivel, ill. térségi hálózatok fejlődése

II.7. A jogosultak köre:

- természetes személy,
- őstermelő

II.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- kiválasztási kritériumok:
  - o projektterv minősége
  - o térségi szempont

II.9. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 22.500.000,- Ft
- b) a támogatás intenzitása: legfeljebb 65%
- c) a projektméret korlátai: minimum 500.000,- Ft, maximum 2.500.000,- Ft
- d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

II.10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév – 2025. II. félév

II.11. A projekt megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

II.12. Kimeneti indikátorok:

- fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 9 db

III. TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE

III.1. Az intézkedés megnevezése: Turisztikai szolgáltatások fenntartható fejlesztése

III.2. Specifikus cél: Mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése, helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése; megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten

III.3. Indoklás, alátámasztás: A térség jó turisztikai potenciállal rendelkezik, köszönhetően elsősorban természeti adottságainak, továbbá kulturális örökségének és gasztronómiai hagyományainak, valamint a szálláshelyek mennyiségi és minőségi szinten elérhető széles skálájának.

Mintegy másfél évtized alatt a turisztikai attrakciók jelentős mennyiségi és minőségi fejlődésen estek át, a vendégek számára elérhető szolgáltatások/programok száma azonban még mindig nem elégséges illetve csak szezonálisan elérhető és/vagy minőségében – országos összehasonlításban – nem versenyképes. Szintén a szezonális miatt, a turizmusban érintett vállalkozások, de különösen a foglalkoztatottak száma elmarad a kívánatostól.

Az ágazat gazdaságban betöltött szerepe figyelemreméltó, azonban növekedése egyes térségekben az infrastrukturális szükségletek mellett társadalmi és környezeti fenntarthatóságot érintő problémákat is felvetett fel az elmúlt években.

E mutatók a térség gasztronómiai, kézműipari hagyományaira alapozott falusi-és agroturisztikai, valamint aktív turisztikai szolgáltatásainak fejlesztésével javíthatóak, a környezeti fenntarthatóságot célzó fejlesztések révén pedig az ágazat gazdasági alapja hosszútávon erősíthető.

III.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- a) célterület: működő szálláshelyek környezetbarát fejlesztéseihöz, új szálláshelyek környezetbarát kialakításához kapcsolódó építés, infrastruktúra fejlesztés, technológiai fejlesztés, eszközbeszerzés, immateriális javak beszerzése
- b) célterület: működő szálláshelyek minősítéséhez (meglévő minősítési fokozat megtartása, adott kategórián belül magasabb fokozat elérése) kapcsolódó fejlesztések (építés, infrastruktúra fejlesztés, eszközbeszerzés)
- c) célterület: szálláshelyhez nem feltétlenül kötődő, falusi-és agroturisztikai valamint aktív turisztikai szolgáltatások fejlesztése, „nyitott porta” kialakítása
- valamennyi célterülethez kapcsolódóan:
  - marketing eszközök fejlesztése
  - a tevékenység végzéséhez szükséges képzés megszerzéséhez előírt képzéseken való részvétel

III.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- magáncélú/lakófunkciót betöltő vagy arra alkalmas épület/épületrész fejlesztése, ill. a támogatást igénylő meglévő és/vagy új tevékenységéhez nem kapcsolódó épület/épületrész és/vagy építmény építése, felújítása, bővítése, korszerűsítése nem támogatható
- a c) célterület keretében szálláshely fejlesztése
- személygépjármű beszerzés, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

III.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi

pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

- a KAP ST 4.5. fejezetben leírtak szerint a GINOP PLUSZ és a KAP ST vidéki gazdaság diverzifikálását célzó intézkedései esetében elsődlegesen a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében, illetve a jelen intézkedésben és a HFS I. intézkedés b) célterülete teljes mértékben, a jelen intézkedés c) célterülete és a II. intézkedésben történő részvétel részben kizárja egymást
- a tevékenységszintű lehatárolást biztosítja továbbá a kisléptékű támogatási összeg és az induló vállalkozások jogosultak körébe történő beemelése, mely feltételekkel más OP-ban marginalizált célcsoport fejlesztéseinek kínálunk alternatívát
- a kiegészítő jelleget biztosítja a LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték: együttműködés – beszállítói kapcsolat kiépülése a térség helyi termék előállítóival és turisztikai szolgáltatóival, ill. térségi hálózatok fejlődése

III.7. A jogosultak köre:

- természetes személy
- őstermelő
- mikro-vállalkozás
- jogi személyiségű non-profit szervezet (egyházi jogi személy, egyesület, alapítvány, önkormányzat, nonprofit gazdasági társaság)

III.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- kiválasztási kritériumok:
  - o projektterv minősége
  - o fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság
  - o ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság
  - o térségi szempont
  - o humán erőforrás

III.9. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 63.000.000,-
- b) a támogatás intenzitása: megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítása esetén legfeljebb 80%, minden más esetben legfeljebb 65%
- c) a projektméret korlátai: minimum 1.000.000,- Ft, maximum 7.000.000,- Ft;
- d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

III.10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév – 2025. II. félév

III.11. A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

III.12. Kimeneti indikátorok:

- fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 9 db

IV. TELEPÜLÉSEK KISLÉPTÉKŰ FEJLESZTÉSEINEK TÁMOGATÁSA, HELYI ÖRÖKSÉG FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE

IV.1. Az intézkedés megnevezése: Települések kisléptékű fejlesztéseinek támogatása, helyi örökség fenntartható fejlesztése

IV.2. Specifikus cél: Közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése; a helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése, a társadalmi befogadás javítása; megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten

IV.3. Indoklás, alátámasztás: Az életminőség az életszínvonalon (jövedelem, lakáskörülmények stb.) túlmutató fogalom, mely az anyagiakban mérhető szempontok mellett más tényezők által is befolyásolt s alapvető a települések népességmegtartó képességének megőrzése, fokozása szempontjából. Ilyen tényezők egyebek közt a lakóhelyen elérhető köz és üzleti szolgáltatások mennyisége és minősége, a szabadidő eltöltésének lehetőségei, a helyi közösségi aktivitás és a környezet (természeti, épített) minősége.

A települési önkormányzatok és civil szervezetek segítése, a helyi együttműködések ösztönzése, valamint az azokban rejlő belső erőforrások kihasználása elősegítik a gazdasági és közösségi területen a társadalmi aktivitás erősítését és fenntartását.

A tervezési területen jelentős tömegű természeti, táji érték, Natura 2000 és védett természeti terület, közel 900 db egyedi tájérték, továbbá több mint félezer helyi és országos védelem alatt álló (műemlék) épület, építmény, a helyi értéktár kataszterekben feltüntetett települési érték található, ezen értékek azonban nem élnek kellőképpen a köztudatban, a kulturális erőforrások így nem megfelelően hasznosulnak, ugyanakkor „tőkésítésükkel” a helyi gazdaság is erősíthető.

A térség hagyományai egyrészt az agráriumhoz, a falusi életmódhoz, a paraszti kultúrához, illetve a Körös folyók mentén fekvő településeken a vizes élőhelyekhez és az itt élő nemzetiségek szokásaihoz kötődnek szorosan.

A helyi kulturális élet főszereplői egyrészt a hagyományőrző, kulturális tevékenységet végző civil szervezetek (több, mint ezer bejegyzett szervezet 2022-ben), akik az értékőrzés, a főként helyi jelentőséggel bíró programok, rendezvények kezdeményezői és lebonyolítói, de némelyek térségi, regionális, országos, vagy akár nemzetközi szintű rendezvények, fesztiválok társszervezői is.

A térségben több tucat, a helyi társadalomnak és az ide érkező vendégeknek egyaránt kikapcsolódási és szórakozási lehetőséget biztosító, többnyire a térségben hagyománnyal bíró mezőgazdasági létformákhoz kötődő gasztronómiai rendezvényre, kulturális fesztiválra kerül sor minden évben.

Bár a kulturális szféra a Covid-19 világjárvány miatt bevezetett korlátozó intézkedések szociálisan negatív hatásait 2023-ra kiheverte, a terület a 2022-ben hazánkat is elérő energiaválság és az azzal a közszférában szükségszerűen együtt járó költségcsökkentési hullám egyik első és legnagyobb áldozata volt. Éppen ezért fontos a kulturális és közösségi élet terei, és különösen a kistelepüléseken elérhető közösségi színterek gazdasági és környezeti szempontból is fenntartható fejlesztése, az infrastruktúra, a digitális eszközpark felújítása ill., bővítése és a kor szellemének, a megváltozott fogyasztói szokásoknak megfelelő alternatív programkínálat kialakítása.

IV.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- a) célterület: épített, tárgyi, természeti-táji értékek és a kapcsolódó infrastruktúra fenntartható fejlesztése az értékek megőrzése és látogathatóvá tétele, valamint a közösség életébe történő „beépítése” érdekében
- b) célterület: szellemi-kulturális örökség fenntartható, a helyi közösség bevonásával történő fejlesztése és bemutatása

- c) célterület: települések kisléptékű fejlesztései (településkép, közösségi és szabadidős tér, közösségi élet, önkéntesség és helyi kezdeményezések, idegenforgalom szempontjából meghatározó infrastruktúra)

IV.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- személygépjármű beszerzés, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése
- gazdasági funkciót ellátó épületek, épületrészek fejlesztése
- a támogatást igénylő által megszervezett program, akció vonatkozásában: falunapok szervezése, kizárólag egy adott gazdasági társaság érdekeinek és termékeinek bemutatását célzó termékbemutató, program vagy akció
- tanulmány készítése, marketing stratégia és/vagy kommunikációs terv, turisztikai kiadvány készítése
- parókiák fejlesztése, állatkert, állatpanzió kialakítása, fejlesztése
- önálló, a fejlesztéssel érintett épülettel, építménnyel közvetlenül nem csatlakozó települési infrastruktúra fejlesztése

IV.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.
- a KAP ST 4.5. fejezetben leírtak szerint a KAP ST és a TOP Plusz releváns intézkedései, valamint az MFP esetében elsődlegesen a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- a tevékenységszintű lehatárolást biztosítja, hogy az örökségvédelem, mint önálló támogatási cél a legtöbb OP-ban marginalizált terület, így az intézkedés ezen célterületei egyértelműen hiánypótló jellegűek
- a kiegészítő jellegét biztosítja, hogy az intézkedés keretében megvalósuló fejlesztések bővítik a térség turisztikai programkínálatát, ill. a támogatott projektek komplexitása, mint a LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték

IV.7. A jogosultak köre:

- költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek
- jogi személyiségű nonprofit szervezetek (egyházi jogi személy, egyesület, szövetség, alapítvány, nonprofit gazdasági társaság)

IV.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- kiválasztási kritériumok:
  - o projektterv minősége
  - o térségi szempont

IV.9. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás:
- az a) célterület esetében 32.000.000,- Ft
  - a b) célterület esetében 6.000.000,- Ft
  - a c) célterület esetében 64.000.000,- Ft
- b) a támogatási intenzitás: legfeljebb 95%

c) a projektméret korlátai:

- az a) és c) célterület esetében minimum 1.000.000,- Ft, maximum 8.000.000,- Ft
- a b) célterület esetében minimum 500.000,- Ft, maximum 3.000.000,- Ft

d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

IV.10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév – 2025. II. félév

IV.11. A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

IV.12. Kimeneti indikátorok:

- megvalósult rendezvények száma: 14 db
- a szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma 17 800 fő
- fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma: 8 db
- fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 6 db

V. SZEMLELETFORMÁLÓ PROGRAMOK, AKCIÓK, TELEPÜLÉSI RENDEZVÉNYEK TÁMOGATÁSA

V.1. Az intézkedés megnevezése: Szemléletformáló programok, akciók, települési rendezvények támogatása

V.2. Specifikus cél: mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése, helyi kézműves- és kisipari réteg fejlesztése; megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten; okos falu (smart village) stratégiák elkészítésének elősegítése; helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása; a helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése, a társadalmi befogadás javítása.

V.3. Indoklás, alátámasztás:

A térség fő kitörési pontjai, a mezőgazdaság és élelmiszeripar, valamint a turizmus egyaránt a természeti adottságokra és meglévő értékekre építkezhetnek, mely értékek kimerülése azonban jelentős gazdasági és társadalmi kockázatokkal jár a terület jövőbeni fejlődését, sőt, felzárkózását tekintve. A környezeti fenntarthatóság elvei azonban nem kellőképpen érvényesülnek az innovációs képesség alacsony szintje/hiánya és a környezettudatos szemlélet alacsony elterjedtsége/hiánya miatt. A civil társadalom fejlettségét, aktivitását, fejlődési potenciálját tekintve eltérő képet mutat, összefüggésben az adott település vállalkozói aktivitásával, kulturális-szellemi örökségével, illetve az adott település fejlődési ívével.

A gazdasági élet szereplőinek együttműködési készsége alacsony, mely akadálya a lokális gazdaságfejlesztésben (turizmus, helyi termékek) hatékony hálózatok kialakításának és eredményes működtetésének.

Az elöregedő társadalom és az országos összehasonlításban gyenge gazdasági fejlettség miatt a digitális készségek és kompetenciák szintje alacsony, fejlesztése indokolt.

V.4. A támogatható tevékenységek meghatározása:

- a) célterület:
  - civil szervezetek által megvalósított szemléletformáló programok, akciók, digitális készségfejlesztés (tételes lista szerint)
  - a programok, akciók témájához kapcsolódó ismeretterjesztő és tájékoztató anyagok, információs füzetek, online felületek, infokommunikációs alkalmazások stb. készítése, nyomtatott vagy elektronikus formában történő megjelentetése stb.
  - a programok és akciók többszöri megvalósításához közvetlenül kapcsolódó, indokolt és reális mértékű eszközbeszerzés
- b) célterület: települési szintű kulturális, gasztronómiai és szórakoztató rendezvények támogatása (ide értve a falunapokat is)
- c) települési Okos Falu Stratégia elkészítése (közösségi tervezéshez kapcsolódó programok és szakértés)

V.5. Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- a fenti célterületekbe nem illeszthető tevékenységek
- projektlátogatások/tanulmányutak a vármegyén belül működő hulladéklerakók/feldolgozók látogatását célzó tanulmányutak kivételével
- kizárólag egy adott gazdasági társaság érdekeinek, termékeinek bemutatását célzó termékbemutató, rendezvény vagy képzés
- projekt előkészítés és projektmenedzsment
- települési okos falu stratégia kivételével tanulmányok, elemzések stb. készítése
- személygépjármű beszerzés, élő állat vásárlás, használt árucikkek beszerzése, készletek beszerzése támogatási jogosultságok megvásárlása, ingatlanvásárlás, lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

V.6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.
- a KAP ST 4.5. fejezetben leírtak szerint a KAP ST és MFP releváns intézkedései esetében elsődlegesen a projektszintű lehatárolás lehetőségével kívánunk élni az átfedés mentesség biztosítása érdekében
- a tevékenységszintű lehatárolást biztosítja a LEADER elvek érvényesítésével elérhető hozzáadott érték: alulról jövő kezdeményezések támogatása
- a kiegészítő jelleget biztosítja, hogy az intézkedés a) célterülete keretében megvalósuló szemléletformáló programok elősegítik a HFS I-IV. intézkedéseinek, továbbá a HACs saját projektjének eredményes végrehajtását, valamint a helyi szereplők és közösségek részvételét a HFS IV. intézkedése keretében megvalósuló projekteknél, illetve a c) célterület keretében elkészülő Okos Falu Stratégiák bővítik a KAP ST releváns intézkedése keretében korlátozott számban készülő fejlesztési tervek körét

V.7. A jogosultak köre:

- a) célterület esetében:
  - o jogi személyiségű non-profit szervezetek (egyesületek, szövetségek, alapítványok)
- b) célterület esetében:
  - o költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek
  - o jogi személyiségű non-profit szervezetek (egyesületek, szövetségek, alapítványok)
- c) célterület esetében:
  - o költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek

V.8. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- kiválasztási kritériumok:
  - o projektterv minősége
  - o térségi szempont
  - o a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése
  - o a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások
  - o ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság

V.9. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás:
  - az a) célterület esetében 8.000.000,- Ft
  - a b) célterület esetében 18.000.000,- Ft
  - a c) célterület esetében 9.000.000,- Ft
- b) a támogatási intenzitás: legfeljebb 95%
- c) a projektméret korlátai:
  - az a) célterület esetében minimum 500.000,- Ft, maximum 2.000.000,- Ft
  - a b) célterület esetében minimum 1.000.000,- Ft, maximum 3.000.000,- Ft
  - a c) célterület esetében minimum 1.000.000,- Ft, maximum 3.000.000,- Ft
- d) a támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

V.10. A felhívás meghirdetésének tervezett ideje: 2024. I. félév – 2025. II. félév

V.11. A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

V.12. Kimeneti indikátorok:

- megvalósult rendezvények száma: 10 db
- támogatott „okos falu” stratégiák száma: 3 db
- fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma: 7 db
- fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 6 db